

TAK VREDE GENT

SHANTI

Maandelijkse nieuwsbrief voor levensvernieuwing en algemene broederschap
door vergelijkende studie van wijsbegeerte, godsdiensten, wetenschap en esoterie
JAAR 2026 - NUMMER 1 - JANUARI 2026

Belgische Theosofische Vereniging vzw
Hoofdzetel: Geuzenplein 8 te 1000 BRUSSEL

Doelstellingen van de Theosofische Vereniging:

- 1. Het vormen van een kern van de universele broederschap der mensheid, zonder onderscheid van ras, geloof, geslacht, kaste of huidskleur*
- 2. Het aanmoedigen van de vergelijkende studie van godsdiensten, wijsbegeerten en wetenschappen*
- 3. Het onderzoeken van de onverklaarbare wetten die in de natuur besloten liggen en van de vermogens die in de mens sluimeren*

De vereniging is niet-sektarisch en bestaat uit zoekers naar inzicht. Haar eenheid berust niet op een gezamenlijk beleden geloof of wereldbeschouwing maar op een gezamenlijk streven naar waarheid.

Missie van de Theosophical Society (Adyar)

Het dienen van de mensheid door het ontwikkelen van een zich steeds verdiepend inzicht in, en verwerkelijking van de tijdloze wijsheid, spirituele zelfrealisatie en de eenheid van alle leven.

Activiteiten Tak Vrede: woensdag
van 19.30u tot 21.30u. .

Locatie: *Kollekasteel, Groenestaakstraat 66-68 te 9030 Mariakerke*

Ter info: Sinds september 2022 zijn de voorwaarden voor gebruik van een zaaltje in het Kollekasteel gewijzigd. Een klein bedrag aan bijdrage voor het gebruik van een zaaltje wordt gevraagd. Iedereen is van harte welkom om gratis en vrijblijvend deel te nemen aan de activiteiten van Tak Vrede. Giften als steun voor de goede werking van de Loge zijn steeds welkom en kan via rekening BE81 0000 1422 2624 tnv Belgische Theosofische Vereniging vzw, met vermelding Tak Vrede.

Woensdag 7/01/2026: De Geheime Leer in 9 lessen

Sessie IV - Het evolutionaire proces
De derde fundamentele grondstelling
door Sabine Van Osta

Meer informatie over het programma is te vinden op de website: <https://ts-belgium.be>. U kan ook een mailtje zenden aan tak.vrede@ts-belgium.be of u kan ppk bellen naar GSM 0486 631 997

Vrijheid van denken

De Theosophical Society heeft zich wijd en zijd over de wereld verspreid en leden van alle religies zijn en worden er lid van zonder dat ze de specifieke dogma's, leringen en geloofsovertuigingen van hun eigen geloof opgeven. Daarom is het wenselijk het feit te benadrukken dat er geen enkele lering, geen enkele mening is, door wie ook onderwezen of gekoesterd, die in enig opzicht voor enig lid van de Vereniging bindend is, dat er geen lering, mening is die niet vrijelijk door enig lid mag worden aangenomen of verworpen. Instemming met haar drie doeleinden is de enige voorwaarde voor lidmaatschap.

Geen leraar of schrijver, van H.P. Blavatsky tot nu toe, heeft enige autoriteit om zijn leringen of opvattingen op te leggen aan leden. Elk lid heeft evenveel recht om zich te verbinden aan elke school van denken welke hij/zij wenst te kiezen, maar hij/zij heeft geen recht om die keuze aan een ander op te dringen.

Noch een kandidaat voor enig werk, noch enige stemgerechtigde kan onverkiesbaar gemaakt worden of het stemrecht verliezen wegens enige opvatting die hij/zij heeft of wegens het lid zijn van een school van denken waartoe hij/zij zou behoren. Meningingen of opvattingen geven geen recht op voorrechten en kunnen evenmin aanleiding zijn om strafmaatregelen te nemen.

De leden van de 'General Council' vragen elk lid van de Theosophical Society ernstig om deze fundamentele principes van de Theosophical Society te verdedigen, te handhaven en er naar te handelen, en ook onbevreesd zijn eigen recht te doen gelden op vrijheid van denken en van meningsuiting, binnen de grenzen van hoffelijkheid en rekening houdend met anderen.

Resolutie goedgekeurd in 1924 door de General Council van de Theosophical Society Adyar

Activiteiten en lidmaatschap

Wie interesse heeft in wat de Tijdloze Wijsheid of Theosofie te bieden heeft, kan deelnemen aan de activiteiten.

*Wie **lid** wil worden van de vereniging kan een aanvraagformulier invullen en de originele aanvraag zenden aan de Belgische Theosofische Vereniging vzw, Geuzenplein 8 te 1000 Brussel of kan het formulier afgeven in een loge.*

*De jaarlijkse **lidmaatschapsbijdrage** wordt door de Algemene Ledenvergadering in juni vastgelegd. Voor het financiële jaar **mei 2025-april 2026** bedraagt dit **'minimum € 55'**. Aan nieuwe leden wordt een eenmalige bijdrage gevraagd van € 15 en dit voor administratieve kosten.*

Na ontvangst formulier en betaling ontvangt het nieuwe lid een lidmaatschapsattest, een lidkaart, de statuten en andere nuttige documenten.

Het aanvraagformulier is te vinden op de website <https://ts-belgium.be> of kan gevraagd worden via mail secretary@ts-belgium.be

Betaling kan geschieden op rekening BE81 0000 1422 2624, tnv Belgische Theosofische Vereniging vzw

Meer informatie is te vinden op de website. Een mail kan ook verzonden worden aan info@ts-belgium.be

Iedereen van harte welkom om samen met ons de zoektocht, naar de werkelijke zin en het doel van ons leven, te gaan.

Shanti jabyari 2026

Pagina

Wat is Waarheid?

3

De Geheime Leer - deel 4

6

Wat is Waarheid?

Elsie Hamilton

Wat is Waarheid? is een vraag die Pilatus naar men zegt al meer dan tweeduizend jaar geleden stelde.

Als kind horen we veel over 'waarheid'.

We worden voortdurend aangespoord 'de waarheid' te vertellen en geen uitvluchten te bedenken of te liegen om onder bepaalde vervelende gevolgen uit te komen. Wanneer we wat ouder worden komen we met mythen in aanraking en dan moeten we er wel zeker van zijn dat we niet zo vastzitten aan het gebruikelijke begrip waarheid dat we denken dat mythen en legenden onwaarheden vertegenwoordigen, terwijl ze ons de waarheid juist in de vorm van allegorieën of in een verhaalvorm aanbieden.

John Keats

Wanneer we tot adolescenten opgroeien vinden we bij John Keats: *'Schoonheid is waarheid, waarheid is schoonheid, dat is alles wat je weet op aarde en ook alles wat je hoeft te weten.'* Dit zet ons denken aan om waarheid in een groter en duidelijker perspectief te gaan zien.

Deze betekenis van waarheid is momenteel tot een filosofisch denkbeeld geworden. Polonius zegt in Shakespeare's *Hamlet*:

Wees boven alles trouw aan jezelf, en dan kun je niet oneerlijk tegen wie dan ook zijn; dat is net zo zeker als dat de nacht volgt op de dag.

Omdat we weten dat Polonius graag in orakelen spreekt en dat ware wijsheid hem soms ontbreekt, moeten we deze vermaning nauwkeurig onder de loep nemen.

Want wanneer we trouw aan onszelf moeten zijn, hoe moet dat 'Zelf' dan wel zijn? Als het deugdzaam is, is alles in orde, maar zo niet, wat voor waarde heeft het dan om er trouw aan te blijven? Als we met dit zelf ons ware zelf bedoelen en niet ons kleine ikje, dan kunnen en moeten we daaraan trouw zijn.

Wanneer we dat gaan inzien zijn we tot volwassenen gerijpt en zien we dat we een lager en een hoger zelf hebben; dit laatste is een dieper, meer verfijnd en geheiligd zelf dat er voortdurend naar streeft om vrij te worden van de boeien van egoïsme (dat door het lagere zelf wordt voortgebracht) en een helder licht uit te stralen. We kunnen en moeten trouw zijn aan dat ware zelf en dan kunnen we zeker niet onwaarachtig zijn tegenover wie dan ook.

Het motto van de Theosofische Vereniging is:

'Er is geen godsdienst hoger dan waarheid.'

En hier wordt waarheid beschouwd als een ander woord voor die realiteit, voor dat wat is - DAT met hoofdletters. Mevrouw Blavatsky schrijft:

Er is één Absolute Werkelijkheid – een Alomtegenwoordig, Eeuwig, Grenzeloos en Onveranderlijk Principe, waarover elke bespiegeling onmogelijk is daar ze boven het menselijk denkver-

mogen uitstijgt en door een menselijke uitdrukking of vergelijking alleen maar nietiger zou kunnen lijken dan het is. Het gaat het bereik van het denken te boven – in de woorden van de Mandoerya Upanishad ‘ondenkbaar en onzegbaar’.

Dus we kunnen de Waarheid, of de Absolute Werkelijkheid nooit in haar uiterste essentie kennen. Maar deze Waarheid beweegt zich in neerwaartse richting en komt tot manifestatie, neemt de vorm van een Logos aan, wordt tot mensheid, en maakt het zo mogelijk haar te benaderen en tot op zekere hoogte te kennen.

Hoe zouden wij deze Waarheid dan kunnen bevatten? Krishnamurti zegt: *‘Waarheid is een land zonder paden’*, wat wil zeggen dat waarheid niet door bepaalde vastliggende gedragsregels kan worden benaderd. Geen georganiseerde religie of geloofssysteem kan ons naar de waarheid leiden omdat de meeste daarvan zich aanmatigen de machtige Werkelijkheid in een bekrompen stelsel van leerstellingen en dogma’s te wurmen en zo proberen gezag over ons te krijgen en onze gehoorzaamheid af te dwingen.

Hoe kunnen we dan wel die ongrijpbare waarheid vinden? Door te leven en te lijden zullen we zeker aspecten ervan ontdekken; door leed kunnen we, wanneer we het met liefde en zonder verzet accepteren, veel wijsheid verwerven en dat kan leiden tot enig begrip van de Waarheid zoals die in onze levens door de wet van karma tot uitdrukking komt. Jezus zegt in het evangelie van Thomas: *‘Gezegend is hij die geleden heeft, want hij heeft het Leven gevonden’*. Velen van ons proberen zich af te schermen tegen het lijden, een buffer te plaatsen tussen onszelf en juist die kans die leed ons geeft. We staan niet open voor het leven in al haar vormen met haar vreugden en haar leed en zo kunnen we niets van werkelijke waarde te weten komen, en ondertussen blijven we ingekapseld. We zullen moeten leren kwetsbaar te zijn.

Een andere manier om de Waarheid te zoeken is door zowel naar binnen te kijken als naar alle schoonheid om ons heen in de natuur, in de muziek en in de kunst. We kunnen onszelf zo ontdekken, vaak verborgen onder een dikke laag waardeloze rommel, door naar binnen te kijken. En weer zegt Jezus in het Evangelie van Thomas:

Het koninkrijk is binnen en buiten uzelf. Als ge uzelf zult kennen, zult ge gekend worden en dan zult ge weten dat ge zonen van de Levende Vader bent. Maar als ge uzelf niet kent zult ge in armoede leven en zult ge armoede zijn.

Hij zegt ook: ‘

Ken wat binnen uw gezichtsveld ligt, en wat verborgen voor u is zal u onthuld worden’.

St. Augustinus kwam op een punt in zijn leven waar hij zich realiseerde dat er ondanks al zijn vreugden toch iets ontbrak. Hij keek bij zichzelf naar binnen en zei toen:

‘Pas laat heb ik U liefgehad, O Schoonheid, die zo oud en tegelijkertijd zo nieuw is; pas laat heb ik U liefgehad. Gij was in mij maar ik was daarbuiten; en ik zocht U daarbuiten en in mijn eenzaamheid wierp ik mij op de liefelijke dingen die Gij hebt gemaakt.

Gij was in mij en ik was niet met U, ik werd door die dingen van U afgehouden.'

We kunnen waarheid ook zoeken door te werken aan de lagere, ons welbekende aspecten van het zelf en hen geschikt te maken om iets van die Waarheid te ontdekken. Mevrouw Blavatsky raadt ons aan te werken aan:

Een zuiver leven, een open denkvermogen, een rein hart, een vurig verstand, een ongesluierd geestelijk inzicht, een broederlijk gevoel voor allen, bereidheid om lering te geven en te ontvangen, een moedig verdragen van persoonlijk onrecht (en dat kon zij weten!), een dapper opkomen voor onze beginselen, verdediging van hen die ten onrechte worden aangevallen en het oog voortdurend gericht op het ideaal van menselijke vooruitgang en volmaking welke de geheime wetenschap ons toont, dat zijn de gulden treden waarlangs wij vermogen op te stijgen tot de tempel van Goddelijke Wijsheid.

De beste manier om Wijsheid te vinden, of we nu Christen, theosoof of agnosticus zijn, is het bewustzijn opheffen tot een hoger niveau dan dat van het dagelijks leven, waar we in een flits één kunnen zijn met dat wat *is*, met Waarheid, met Werkelijkheid. Dyonysius, lid van het hoogste gerechtshof in het oude Athene, noemt het 'het hogere vermogen' dat het voor een mens mogelijk wordt 'om met Hem die volkomen onkenbaar is verenigd te worden; en zo kan de mens door niets te weten, dat wat boven zijn verstand uitgaat, kennen'. De onkenbare of ongekende God of Waarheid is 'dichterbij dan de adem, dichterbij dan de handen en voeten; meer binnenin ons dan we zelf zijn.'

Waarheid moet je vinden door je eigen denken en ervaringen – door het denkvermogen open te stellen en het bewustzijn op te heffen tot het niveau van inzicht, sensitieve gewaarwording, intuïtie, tot het *buddhisch* niveau. Dan zul je ontdekken dat alle eenzijdige en gedeeltelijke waarheden tot één harmonisch geheel zijn samengesmolten. Dualiteit en polariteit werken alleen op het gewone, dagelijkse niveau van menselijk functioneren, maar in deze nieuwe dimensie hebben ze geen waarde, zijn niet actief. Ze zijn plotseling verdwenen en in hun plaats is een toestand van tegelijkertijd zien en begrijpen gekomen, een toestand waar alles één is; één Waarheid, één fundamentele, overweldigende waarheid van Dat wat Is; waar de ene grote geest alles in dit uitgebreide universum tot één machtig geheel verenigt en samenvoegt.

We hebben alleen maar een open hart, een open denkvermogen nodig, 'zo open als een wolkenloze hemel' zoals Krishnamurti zegt.

Radha Burnier vertelt ons:

Een open denkvermogen is ontvankelijk en gevoelig. Het is altijd bezig te leren. Zolang er kant-en-klare ideeën, vooroordelen of wensen bestaan, is er geen open denkvermogen.

Het staat klaar om dingen steeds opnieuw te onderzoeken; dan zal het van iedere ervaring, hoe klein ook meer van de Waarheid in zich opnemen.

Waarheid, zoals wij die allen aannemen en begrijpen, moet niet worden gezien als iets dat *egoïsme bevrijdt; aan steriele kennis hebben we niets. Er is geen boek dat de ervaring van de Waarheid kan vervangen. Er bestaat geen 'Woord van God', want dat moet in het diepst van ons hart worden gevoeld, en niet uit een boek worden gehaald.*

Daarom kunnen we, om de Waarheid te zoeken op onze pelgrimstocht, op de volgende wijzen te werk gaan: 1^e door alle soorten lijden, zoals die

tot ons komen te accepteren, zodat we ervan kunnen leren; 2^e door bij onszelf naar binnen te gaan en ons werkelijke, eeuwige zelf te vinden dat waarlijk wijs en wonderbaarlijk is, door ons innerlijk leven zo te ontwikkelen dat het gezuiverd wordt. Jezus zegt: *'Als ge voortbrengt wat in u is, zal dat wat ge voortbrengt u redden. Als ge niet voortbrengt wat in u is, zal dat wat ge niet voortbrengt u vernietigen'*. En 3^e het beste van alles: door ons bewustzijnsniveau zo op te trekken dat we Waarheid als een directe ervaring kennen, in plaats van er alleen maar kennis over te hebben. Dat is wat transformeert, niet alleen maar kennis.

Laat ons daarom geen tijd meer verspillen door achterover te leunen en te wachten op verleidelijke genoegens die op ons afkomen, of zelfs op geluk. Vreugde die echt telt kan alleen maar *in* ons worden geboren als gevolg van ons waarnemen van de Waarheid. En vreugde hangt niet af van de uiterlijke gebeurtenissen in ons leven - wat niet wil zeggen dat zij geen rol spelen in ieders verlichting. Het zien van de schoonheid in de natuur, bijvoorbeeld, het horen van mooie muziek, het kennen van geestverwanten, dit alles sleept ons mee en verdiept ons openstaan voor die vreugde; en uit die vreugde komt ons bewustzijn van dat wat we Waarheid noemen voort; want in feite zijn het twee aspecten van hetzelfde geheel.

Uit: The Theosophist, februari 1998

Vert.: Corrie Blaak - Theosofia juni 2000

Het Witte Lotusblad maart 2007

De Geheime Leer in 9 lessen

Sessie IV - Het evolutionaire proces

De derde fundamentele grondstelling

Woensdag 07/01/206 om 19.30u

Het universum en de mens zijn verwickeld in een evolutionair proces. Wanneer we dit proces behandelen, komen we bij begrippen als de cyclus van noodzaak, rondes en ketens, en de ontwikkeling van bewustzijn door verschillende stadia van het bestaan. Deze onderwerpen worden bestudeerd aan de hand van geselecteerde teksten uit de Geheime Leer en andere theosofische bronnen van de eerste generatie.

De activiteit is geheel gratis bij te wonen.

Vanuit het Kollekasteel wordt echter gevraagd dat alle deelnemers 2 consumpties nuttigen en dit voor het gebruik van een zaaltje.

Verdere informatie is te bekomen via mail tak.vrede@ts-belgium.be of GSM +32 486 631 997 (Sabine)

*Het is mogelijk de berg des levens
van welke kant dan ook te beklimmen,
maar als de top bereikt is,
komen alle paden samen.
Zolang religies in de dalen van theologie,
ritueel en kerkelijke organisatie blijven,
kunnen ze ver van elkaar afstaan.
Verschillen in cultuur, geschiedenis, geografische ligging
en temperament van de betreffende groep,
zorgen alle voor een ander punt van vertrek.
Verre van betreuenswaardig te zijn,
is dit juist goed,
het geeft rijkdom aan de totaliteit
van het religieuze avontuur van de mens ...
Maar het doel voorbij deze verschillen
is hetzelfde.*

Huston Smith